

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

щодо Проекту зміни меж регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк», розробленого НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем»

Фахівці Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, ознайомившись з наданими матеріалами щодо створення ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк», а саме, «Проектом зміни меж регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк» та листом-погодженням ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» Українського ордена «Знак пошани» науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького», встановили наступне.

Запропонований Проект повністю відповідає вимогам чинного законодавства та містить відомості про сучасний стан регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк», а саме: загальну характеристику регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк», опис природних особливостей, особливості рекреаційної діяльності, характеристику зоологічної колекції ландшафтного парку.

Також Проект містить обґрунтування підстав щодо зміни меж і стратегії розвитку Регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк» та інформацію щодо місця Регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк» у складі природно-заповідних територій Харківської області та у складі Смарагдової мережі Європи.

У наданому Проекті дуже докладно розглянуто загальну характеристику території, що планується до включення до складу Регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк», в тому числі геологічну будову, геоморфологічні особливості, кліматичні особливості, гідрографія території, різноманіття та характеристика ґрунтів, загальна характеристика ландшафтного різноманіття. Окремо наведена інформація щодо ботанічної та зоологічної цінності території планованого розширення

ландшафтного парку, проведений аналіз біорізноманіття дослідженої території та виокремлені особливо цінні лісові ділянки.

Окремі розділи Проекту присвячені пропозиціям щодо проєктного рішення щодо змін меж Регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк» та обґрунтуванню попередньої системи його функціонального зонування.

Ознайомившись з наданими матеріалами та враховуючи особистий досвід та відомості про флору та рослинність території, що пропонується для розширення Регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк», фахівці профільних кафедр Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна прийшли наступного висновку.

1. Створення та розширення меж регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк» відповідає стратегічним завданням з охорони ландшафтного та природного біорізноманіття та сприяє забезпеченню виконання завдань, визначених Стратегією розвитку Харківської області на 2021-2027 роки, відповідно до статті 52 Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

Проектом пропонується до охорони ділянки старовікових дібров віком 90-120 років (кв. 87, 106, 117, 118, 119). Загальна площа цих території складає 150 га. Саме тут відмічені зникаючі природні середовища існування Європи за Резолюцією №4 Постійного комітету Бернської Конвенції (1996).

У флорі дібров що пропонується до охорони відомі місця зростання рідкісних та охоронюваних видів, занесених до Червоної книги України: Гніздівка звичайна (*Neottia nidus-avis* (L.) Rich.), Зозулені сльози серцелисті (*Listera cordata* (L.) R. Br.), Коручка чемерникоподібна (к. широколиста) (*Epipactis helleborine* (L.) Crantz.), Тюльпан дібровний (*Tulipa quercetorum* Klok. et Zoz), Цибуля ведмежа (*Allium ursinum* L.), та 27 видів рослин, що занесені до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області: Аконіт шеретистовусий (*Aconitum lasiostomum* Rehb.), Барвінок малий (*Vinca minor* L.), Вишня кущова (*Cerasus fruticosa*

(Pall.) Woronov), Воронець колосистий (*Actaea spicata* L.), Вороняче око звичайне (*Paris quadrifolia* L.), Глід п'ятистовпчиковий (*Crataeguspentagyna* Waldst. & Kit.), Дзвоники персиколисті (*Campanula persicifolia* L.), Живокіст кримський (*Symphytum tauricum* Willd.), Зубниця бульбиста (*Dentaria bulbifera* L.), Зубниця п'ятилиста (*Dentaria quinquefolia* M. Bieb.), Маруна щиткова (*Pyrethrum corymbosum* (L.) Scop.), Первоцвіт весняний (*Primula veris* L.), Пухирник ломкий (*Cystopteris fragilis* (L.) Bernh.), Рясет Маршалла (*Corydalis marschalliana* (Pall. ex Willd.) Pers.), Скумпія звичайна (*Cotinus coggygria* Scop.), Черешня (*Cerasus avium* (L.) Moench), Щитник шартрський (*Dryopteris carthusiana* (Vill.) H. P. Fuchs) та ін.

Тут відмічені фрагменти угруповань, що охороняються у Європі (за Бернською конвенцією, 1996): 37.25. Заболочені високотравні угруповання з домінуванням очерету звичайного (*Phragmites communis*), гадючника в'язолистого (*Filipendula ulmaria*), 37.711. Прибережні угруповання з домінуванням та участю дягелю лікарського (*Archangelica officinalis*), 44.1623. Прибережні вербові та тополево-вербові угруповання із верби білої (*Salix alba*), в. ламкої (*S. fragilis*) та тополі чорної (*Populus nigra*), т. білої (*P. alba*).

Фауна території представлена як типовими видами регіону, так і рідкісними та охоронюваними видами, які занесені до Європейського Червоного списку тварин і рослин, що знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі (1991): Красотіл пахучий (*Calosoma sycophanta* L.), Мнемозина (*Parnassius mnemosyne* L.), Мурашка руда лісова (*Formica rufa* L.), Вухань звичайний (*Plecotus auritus* L.), Вечірниця руда (*Nyctalus noctula* Schreb.) також тут мешкають тварини, які занесені до Червоної книги України. Серед них Мідянка звичайна (*Coronella austriaca* Laur.), Шуліка чорний (*Milvus migrans* Bodd.) та ін. також на цій території мешкають види тварин, які занесені до Переліку видів тварин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області (2018).

2. Проект зміни меж регіонального ландшафтного парку «Фельдман-

Екопарк» розроблений НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» науково обґрунтований та докладний, створений відповідно до існуючих вимог до подібних проєктів.

3. Запропонований Проєкт зміни меж регіонального ландшафтного парку «Фельдман-Екопарк» передбачує збільшення території парку за рахунок включення земельних ділянок лісового фонду, що знаходяться у постійному користуванні державного підприємства «Харківська лісова науково-дослідна станція» Українського ордена «Знак пошани» науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького, без вилучення із користування лісгоспу (за погодженням землекористувача). Загальна площа території що погоджена для включення до складу РЛП «Фельдман-Екопарк» орієнтовно складає 468,5 га, та включає наступні лісові ділянки Південного лісництва Державного підприємства «Харківська лісова науково-дослідна станція»: кв.53 - 25,0 га, кв.54 - 24,0 га, кв.55 - 25,0 га, кв.56 - 25,0 га, кв.64 - 26,0 га, кв.65 - 25,0 га, кв.66 - 25,0 га, кв.67 - 25,0 га, кв.76 - 14,4 га (крім вид.3,4,5,6), кв.77 - 25,0 га, кв.86 - 19,7 га (вид. 3, частково просіка квартална), кв.87 - 25,0 га, кв.88 - 25,0 га, кв.96 - 20,0 га (крім вид. 12), кв.97 - 24,0 га, кв.106 - 23,4 га (вид. 1,2,3,4,5,6,9,10,11,12,14), кв.107 - 25,0 га, кв.108 - 26,0 га, кв.117 - 8,2 га (вид. 3, частково просіка квартална), кв.118 - 16,8 га (вид. 1,2,3,4,5,6,7,8,10,15,18), кв.119 - 15,0 га (вид. 1,2,9,10,11,12,13,14,15), кв.130 - 1,0 га (вид.4, частково просіка квартална). Також Проєктом досліджено питання вилучення зі складу РЛП «Фельдман-Екопарк» земельної ділянки (кадастровий номер 6322083000:04:000:0363), яка належить ТОВ «Лісова галявина», площею – 18,15 га, через втрату естетичної, рекреаційної, наукової та природоохоронної цінності, на якій відсутні види рослин та тварин, занесені до Червоної книги України, а також види фауни і флори та природні оселища, які віднесено до Резолюції № 4 та № 6 Бернської конвенції.

Враховуючи вище зазначене вище, можна рекомендувати та підтримати Проєкт зміни меж регіонального ландшафтного парку

«Фельдман-Екопарк» розроблений та запропонований НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» як такий, що забезпечить охорону унікального лісового масиву та його природного біорізноманіття, сприятиме забезпеченню екологічної стійкості території та матиме важливе рекреаційне значення.

Кандидат біологічних наук, доцент,
декан біологічного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Юрій ГАМУЛЯ

Кандидат біологічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри зоології
та екології тварин
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Тетяна АТЕМАСОВА

Кандидат географічних наук, доцент,
директор навчально-наукового
інституту екології, доцент кафедри екології
та менеджменту довкілля
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Ганна ТІТЕНКО

Доктор географічних наук, професор,
завідувач кафедри екологічного моніторингу
і заповідної справи
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Надія МАКСИМЕНКО